

ՀԱՆԳԻՍՏ

Տ. ԳԵՈՐԳ ՎՐԴ. ՀԱՆՍՁԵԱՆԻ

Իր հիւանդութիւնն ու մահը, հակառակ յառաջացած տարիքին, անակնկալի բերաւ բովանդակ Միաբանութիւնը եւ բոլոր զինք գիտցողները:

Հանգուցեալ Տ. Գէորգ Վրդ. ծանագեանը Ս. Աթոռոյ երիցագոյն, կորովի, ժիր եւ պարտաճանաչ զինուորն էր, այն բոլոր պաշտօններուն մէջ զորս վարած էր տարիներու ընթացքին Ս. Աթոռէն ներս: Լարուած մերենայ մը որ մինչեւ իր մահը դուլ ու դաղար չունեցաւ, այնպէս որ երբ Յունիս ծ-ի առաւօտուն կանուխ իմացանք իր գիշերախառն վախճանը Ս. Քաղաքիս Ֆրանսական հիւանդանոցին մէջ, ամբողջ Միաբանութեամբ յանակնկալս զգացուեցանք խորապէս:

Ծնած էր Մարաշ՝ 1870-ին: Իր նախնական կրթութիւնը ստացած էր իր ծննդավայրը: 1892-ին ընտանեօք Երուսաղէմ ուխտի կուգայ, իր եղբօր փափաքին վրայ կը մտնէ Ժառ. վարժարան, յաջողութեամբ կ'աւարտէ անոր 4-ամեայ շրջանը, երկու տարի վերջ սարկաւագ կը ձեռնադրուի, իսկ 1902-ին՝ արքեպիսկոպոս Երուսաղէմի Ս. Աթոռոյ կը մնար տակաւին ենթակայ: 1908-9-ի շրջանին եղած է վանքին աւագ թարգմանը եւ Քաղաքապետական ժողովի անդամ: 1912-14 վարած է Դամասկոսի հայոց վանքին փոխ-տեսչութիւնը: 1916-ին զանձապետ, 1920-21 կրկին թարգման: 1922-24 տեսուչ Յոպպէի վանուց, իսկ 1926-29 կրկին անգամ տեսուչ Պէյրութի: 1930-ին վերադառնալով Երուսաղէմ, ընտրուած է Տնօրէն Ժողովոյ անդամ, միեւնոյն ատեն ստանձնելով զանձապետութեան պաշտօնը: 1931-32 նախագահ ելեւմտական եւ կալուածական յանձնաժողովներու: 1933-1938 եղած է ելեւմտից տեսուչ: Իսկ 1939-ին բազմաթիւ պաշտօններ միանգամայն վստահուած են իրեն. անդամ Տնօրէն Ժողովոյ, հակակշռող, զանձապետ, անդամ զանձատան յանձնախումբի եւ Ժամօրհնող:

1941-էն սկսեալ այս պաշտօններուն վրայ աւելցած էր նաեւ Պատրիարքական Փոխանորդի պաշտօնը, հանգուցեալ Մեսրոպ Պատրիարքի կնիդանութեան: Այսպէս հանգուցեալին բովանդակ կեանքը անցած է Ս. Աթոռոյ ծառայութեանը մէջ, իբրեւ կորովի ու աննահանջ զինուորը անոր շահերուն եւ իրաւանց:

Կիրակի, 6 Յունիս, ի ժամ Ս. Պատարագին, ձեռամբ Նորին Ամենապատուութեան հանգուցեալը ընդունեց վերջին օծումը, արցունքին մէջէն իր եղբայրակիցներուն եւ բովանդակ ժողովուրդին: Յետոյ դազալը զետեղուեցաւ դասին կեդրոնը եւ Նորին

Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը յուզուած եւ գրեթէ լալահառաջ, խօսեցաւ իր սրբաւորուիչ դամբանականներէն մին: Թուեց ու դրուատեց մի առ մի հանգուցեալին աւելի քան կիսադարեան ծառայութիւններն ու արժանիքները, շնորհելով մասնաւորաբար աւոր անխոնջ ու ծառայասէր ոգին եւ Սուրբ Աթոռոյ շահերուն հանդէպ իր օրինակելի նախանծախնդրութիւնը: Եւ մաղթեց որ հանգուցեալին օրինակը գեղեցիկ դրոշի մը նըման միշտ կախուած միայ իրմով սգաւոր իր եղբայրներուն եւ միաբանակիցներուն դիմաց:

Յաւարտ Ս. Պատարագի, ժամը 11-ին, օտար եկեղեցական ներկայացուցիչներու եւ խուռն բազմութեան մը մէջէն հանգուցեալի մարմինը առաջնորդուեցաւ իր վերջին հանգիստին, Ս. Փրկիչ վանքին գերեզմանատունը, մօտիկն իր հօրեղբօր՝ Խաչատուր Վրդ. ձանսրգեանի:

Մարաշի Հայրենակցական Միութեան կողմէ գերեզմանատան մէջ խօսեցաւ ուսուցիչ Պ. Յարութիւն Այվազեանը, մատնանշելով իր հայրենակցին մէջ ծառայութեան ոգին եւ ջերմ նախանծախնդրութիւնը Ս. Աթոռոյ շահերուն: Թաղումէն վերջ ամբողջ Միաբանութիւնը Պատրիարքարանի դահլիճին մէջ, իր ցաւակցութիւնը յայտնեց Նորին Ամենապատուութիւն Պատրիարք Ս. Հօր: Նոյնը քրին նաեւ Մարաշի Հայրենակցական Միութեան ներկայացուցիչները:

Պր մահը խոր ցաւ պատճառեց բոլոր զինքը հանցողիներուն, եւ մանաւանդ Ս. Աթոռոյ Հոգեւոր Պետին՝ որ անխոնջ գործակից մը կը կորսնցնէր յանձին Տ. Գէորգ Վրդ. ձանսգեանի, եւ Միաբանութեան՝ որ անոր դազաղին առջեւ ողբաց իր ամենէն թանկագին եւ նուիրեալ անդամներէն մին:

Խաղաղութիւն իր հոգիին:

Հ Ա Ն Գ Ի Ս Ս

ՈՍԿԱՆ ՊԷՅ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆԻ

Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը խոր ցաւով լսեց, Ս. Աթոռոյ այս երախտաւոր եւ պատուական բարեկամին մահը: Ոսկան Պէյ Մարտիկեան 1932-ին հրաւէր ստացաւ Թորգոմ պատրիարքէն գալու Ս. Աթոռ, հաւասարակշռելու համար վանքին ելմտական խախտած կացութիւնը: Սուրբ Աթոռը շատ բան կը պարտի այս պատուական հայուն եւ հանճարեղ ելեմտագէտին, որուն կտրուկ կարգադրութեանց, ինչպէս նաեւ յառաջահայեաց ցուցմունքներուն շնորհիւ, կարելի եղաւ վերականգնել Ս. Աթոռոյ ելեմտական կացութիւնը, որ այդ շրջանէն ի վեր կը շարունակուի կարելի արդիւնքներով: — Հանգուցեալը ունէր բացառիկ արժանիքներ, որոնցմէ դժբախտաբար շատ քիչ օգտուեցաւ հայ հասարակութիւնը: Ուղղամիտ, անաչառ, խիստ եւ պահպանողական էր, ինչպէս իր անձին այնպէս ալ ազգային հարցերուն նկատմամբ:

Ծնած է Երզնկա 1865-ին, իր նախնական ուսումը ստացած է նախ իր ծնընդավայրը ապա Պոլիս: Եղած է պաշտօնատար, Հանրային Պարտուց վարչութեան եւ գաւառներ շրջած իբր պաշտօնեայ, գրաւելով թուրք կառավարութեան վստահութիւնը:

1908-ին Օսմ. Սահմանադրութեան հռչակումէն վերջ, Ոսկան Պէյ, այլեւս ծանօթ թուրք բարձր շրջանակներու, Պոլիս կը փոխադրուի ելեմտական ընդհ. քննիչի պաշտօնով: